

Aanvullende informatie uitvoering RES 1.0 Provincie Zeeland, stand van zaken voorjaar 2022

Onderstaande opsomming is aanvullend op de Jaarrapportage Zeeuws Energie Akkoord 2021.

Stand van zaken CO₂-certificering Provincie Zeeland

Sinds 2016 wordt er jaarlijks een CO₂-footprint van de provinciale organisatie gemaakt (gebouwen, afval en mobiliteit). De CO₂-footprint van de Provinciale infrastructuur is in 2016 ook bepaald vanuit het programma Duurzame Grond- Weg- en Waterbouw (dGWW). In 2021 zijn we gestart om de CO₂-footprint van de Provincie consequenter te laten monitoren. Dit willen we doen door het behalen van het certificaat CO₂-prestatieladder niveau 3. Voor de begeleiding en de beoordeling zal binnenkort een opdracht worden verstrekt aan een extern adviesbureau. De basis voor niveau 3 certificaat is de CO₂-footprint van de provinciale organisatie, zichtbaar in een CO₂-dashboard dat een halfjaarlijks inzicht geeft. Deze methode is audit proof en wordt zo dus ook een belangrijk onderdeel van de duurzaamheidsverslaglegging in de jaarstukken. Met behulp van de certificeringsproces willen we onze eigen doelstellingen/indicatoren in het kader van de jaarstukken actualiseren en verbeteren. Binnen een certificering zal ook een verbeterplan worden opgesteld, een onderdeel daarbinnen kan zijn het inzichtelijk maken van de CO₂ impact van ons beleid of beleidsonderdelen. Hierbij zal ook duidelijk een link worden gemaakt met het maatschappelijk verantwoord inkoop programma en specifiek de sustainable development goals

Aanvullend is binnen het Zeeuws Energie Akkoord is het initiatief genomen de in de RES opgenomen doelstellingen en indicatoren dit voorjaar te gaan actualiseren. Onderdeel hiervan is het maken van afspraken hoe en op welke wijze wij deze doelstellingen vervolgens jaarlijks gaan monitoren. Dat proces zal in nauw overleg worden voorbereid met de regionale partijen die zijn betrokken bij de RES en de KasZ. Dat vraagt de nodige zorgvuldigheid, afstemming en tijd. Het resultaat zal worden opgenomen in de RES 2.0

Opwek duurzame energie

Aanvullend op de Jaarrapportage 2021 wordt het volgende opgemerkt. Ons aandachtspunt bij de invulling van de opgave voor het duurzaam opwekken van elektriciteit door wind en zonenergie zit vooral bij de realisatie van zon pv op dak. Uit een door ons uitgevoerde verkenning ,waarbij is gekeken naar dakoppervlak in combinatie met de elektrische aansluiting van de panden, blijkt dat de potentie van projecten die meetellen in de Klimaatakkoord opgave (groter zijn dan 15 kW) rond de 500 MW ligt.

Daadwerkelijke invulling van deze potentie is echter geen vanzelfsprekendheid. Dak eigenaren ondernemen soms zelf actie maar velen ook niet. Samen met de gemeenten en de netbeheerder hebben wij daarom een loketfunctie ingesteld van waaruit dak eigenaren worden gestimuleerd en indien zij dat willen worden geholpen met een pv project op hun dak. Naast praktische problemen die de potentie zon op dak beïnvloeden, moet bedacht worden dat het uiteindelijk de eigenaar is die beslist over realisatie. Met onze inzet vanuit het loket 'Zon op dak' hopen wij toch een zo groot mogelijk deel van de potentie in te kunnen vullen.

KlimOp ontzorgingsprogramma maatschappelijk vastgoed

Gebouweigenaren van kleine maatschappelijk vastgoed kunnen in Zeeland voor het verduurzamen van hun gebouwen terecht bij het KlimOp ontzorgingsprogramma van de provincie Zeeland. Via het programma KlimOp kunnen eigenaren van maatschappelijk vastgoed gebruik maken van gratis advies en ondersteuning op maat op technisch, financieel en procesmatig gebied. Eigenaren kunnen kleine gemeenten (tot 25.000 inwoners), schoolbesturen, stichtingen in de zorg, dorpshuizen of wijkcentra zijn. In de praktijk blijkt dat zij vaak onvoldoende tijd, kennis en financiële middelen hebben voor het verduurzamen van hun vastgoed. Denk aan het isoleren, verwarmen, minder verbruik, aanbrengen van dubbel glas etc. Hiermee kunnen ook gebouweigenaren van klein maatschappelijk vastgoed bijdragen aan de CO₂-reductiedoelstellingen van de RES.

Warmtenetten

De provincie Zeeland ondersteunt en verbindt partijen in de realisatie van verschillende warmtenetten in Zeeland. In Middelburg is de raad akkoord met het ontwikkelen van het warmtenet in Dauwendaele op basis van restwarmte van Eastman, binnen de financiële kaders. In Vlissingen wordt gewerkt aan een warmtenet in de "Panoramawijk". De bijdrage van het Programma Aardgasvrije Wijken gaat deze realisatie helpen. In Terneuzen is de raad akkoord met verdere ontwikkeling van de eerste fase (in Hoek) van het restwarmtenet (o.b.v. restwarmte DOW, Yara, Cargill, Arcelor Mittal e.a.). Een mogelijk deelnet in Sas van Gent en Zelzate zal worden onderzocht in het kader van NSPD/NOVI. In Borsele wordt in juli in een raadsinformatieavond georganiseerd waar alle onderzoeken rond een restwarmtenet o.b.v. restwarmte van Zeeland Refinery.

Energiecontroles bij Zeeuwse provinciale bedrijven

De Provincie Zeeland heeft opdracht gegeven aan de RUD Zeeland om ondersteuning te bieden bij het uitvoeren van thematische milieucontroles gericht op energiebesparing bij bedrijven onder het provinciale bevoegd gezag. Bij bedrijven onder het gemeentelijke bevoegd gezag wordt sinds een aantal jaar extra ingezet op toezicht op energiebesparing. Om een gelijk speelveld te creëren, wil de provincie energietoezicht bij de provinciale bedrijven in Zeeland intensiveren. Dit gebeurt ook bij onder andere de provincies Zuid-Holland, Overijssel en Groningen. Naast ervoor te zorgen dat bedrijven voldoen aan wet- en regelgeving, levert het project een directe bijdrage aan de klimaatdoelstellingen van de provincie. Het gaat om het doorlichten op energie-efficiency bij alle voor energie relevante provinciale bedrijven (type C bedrijven) die vallen onder het mandaat van de RUD Zeeland. Actuele vergunningen en energiecontroles zorgen voor energiebesparing en een vermindering van de uitstoot van CO₂. Dit heeft ook een kostenbesparend effect voor bedrijven. Het gaat om ca. 30 bedrijven.

Particuliere woningeigenaren en VvE bewoners

Het Warmtefonds verstrekt leningen aan particuliere woningeigenaren en VvE's voor het bekostigen van energiebesparende maatregelen in bestaande woningen. Om het gebruik van dit fonds te bevorderen is uit de Regiodeal € 700.000 gesteld beschikbaar te stellen voor een regionale variant voor Zeeland. Hierbij wordt de bestaande rente verlaagd met 0,5 %, zowel voor particulieren als voor VvE's. Er wordt een extra rentekorting gegeven van 0,2 % voor Zeer energiezuinig pakket/Nul-op-de-meter. Het Warmtefonds breidt de energiebespaarlening uit zodat mensen ouder dan 75 jaar ook een energiebespaarlening kunnen afsluiten (voorheen alleen voor mensen tot 75 jaar) én daarnaast hebben ze de energiebespaarhypotheek ontwikkeld voor mensen met minder financiële draagkracht die woonachtig zijn in een wijk waar een gemeente in een zogenaamde wijkaanpak voor de warmtetransitie heeft voorzien. Om iedereen die gebruik wil maken van de energiebespaarlening of de energiebespaarhypotheek gelijk te behandelen willen we ook dat de rentekortingsregeling van de provincie Zeeland uitbreiden overeenkomstig de uitbreiding van het Warmtefonds. Om de aanpassingen mogelijk te maken zal in 2022 de huidige overeenkomst van de provincie met het Warmtefonds worden aangepast.

Daarnaast zet de provincie in op de ondersteuning van de Duurzame Huizenroute. Dit is een platform waarbij woningeigenaren laten zien hoe ze hun woning hebben verduurzaamd. Het is bedoeld om woningeigenaren te inspireren, enthousiasmeren, ervaringen te delen en met elkaar in contact te brengen. Dit kan online maar ook fysiek bij de jaarlijkse Duurzame Huizenroute waarbij woningeigenaren hun woningen openstellen voor geïnteresseerden.

Laadinfrastructuur

De groei van elektrisch rijden zet door, en zal naar verwachting steeds sterker groeien door landelijk en Europees beleid. Om die groei bij te benen is de Nationale Agenda Laadinfrastructuur opgezet. Zeeland vormt hierin samen met Zuid-Holland de Regionale Agenda Laadinfrastructuur Zuidwest

waarmee de provincies, gemeenten ondersteunen in beleid en uitvoering. In 2021 zijn in Zeeland 98 publieke palen geplaatst (waarvan 17 snelladers). Daarmee is het aantal publieke palen gestegen naar 550. Tevens zijn er zo'n 1.382 semipublieke laders (t.o.v. 793 in 2020) en naar schatting 3.574 thuisladers. Voor publieke laders betekent dit dat de ratio stekkerauto's per laadpaal op 10,8 komt (bron: RVO).

Op 8 maart 2022 hebben GS de actualisatie van de Regionale Agenda Laadinfrastructuur goedgekeurd. Hierin wordt een vernieuwde focus voor laadinfrastructuur in regio Zuidwest (Zeeland/Zuid-Holland) beschreven waarbij logistiek (over de weg) en bedrijventerreinen een hoofdrol spelen voor 2022. Kennisontwikkeling blijft belangrijk en er zal een verkenning van elektrificatie in pleziervaart gedaan worden. Hoewel de uitrol tot dusver goed verloopt zijn er zeker ook risico's die voornamelijk schuilen in capaciteit in de breedste zin van het woord. Uitvoeringscapaciteit bij overheden, capaciteit in het veld, capaciteit op het net, en productiecapaciteit in verband met schaarste van grondstoffen.

Arbeidsmarkt & Scholing.

De RES 1.0 benoemt de arbeidsmarkt als de achilleshiel van de Energietransitie. De overgang van fossiele processen naar duurzame vormen van energiegebruik, vraagt om andere skills en vaardigheden van mensen. Denk aan alternatieven als waterstof, elektrificatie, warmtepompen, warmtenetten, windmolen,- en zonnepaneelmonteur, laadpalen etc.

Het thema arbeidsmarkt en scholing wordt opgepakt door de Provincie Zeeland. Wij dragen (inhoudelijk) bij dragen aan de nieuwe opleiding Energietransitie Engineer (HZ en Scalda), Waterstoflab en Techniekcoalitie. Verder geven we input aan Delta Climate Centrum en onderhouden we relaties met Techniek Nederland en de SER over deze onderwerpen. Tot slot dragen we bij aan bewustwording van het belang van de energietransitie onder kinderen en jongeren, via de Kinder-RES en de Energietransitie bus die langs VO scholen gaat.

JTF; Just Transition Fund

Het Just Transition Fund (JTF) is onderdeel van Just Transition Mechanism (JTM). Dat heeft als doel om regio's die sterk afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen financiële en praktische hulp te bieden in de energietransitie. Zeeland komt voor deze transitie in aanmerking voor 58,5 miljoen euro. JTF-projecten vinden plaats in de Zeeuws-Vlaamse Kanaalzone en Vlissingen-Oost. 60% van de gelden wordt ingezet voor de vergroening van de industrie en 40% is beschikbaar voor het opleiden van voldoende passend en geschoold (technisch) personeel om de vergroening van de industrie in het gebied succesvol te laten verlopen. Hiervoor willen de Provincie Zeeland en de arbeidsmarkt regio Zeeland een Human Capital laten opstellen die in kaart brengt welke behoefte er op het gebied van de opgave energietransitie ligt.